

Q.P. Code: 00003523

[Time:3.00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All 5 questions are compulsory.
  2. Attempt any two questions out of three Questions from Q.1 to Q. 4.
  3. Attempt any two questions out of four Questions from Q.5.
  4. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 Attempt any two questions. 20
- A. Describe the contemporary psychology and Discuss role of nature vs nurture in psychology.
  - B. Explain Psychology with its strengths, weaknesses and discuss techniques in improving retention levels and grades in detail.
  - C. Elaborate Hindsight bias, Critical Thinking and Scientific Attitude as important factor of Psychological Science.
- Q.2 Attempt any two questions 20
- A. Draw a diagram of neurons explaining its parts and discuss about neurotransmitter and its effects.
  - B. Discuss hypothalamus with its functions and write a note on cerebral cortex.
  - C. Describe various tools used in studying the brain.
- Q.3 Attempt any two questions 20
- A. Discuss operant conditioning using B.F. Skinner's experiment.
  - B. Discuss role of primary and secondary reinforcer along with types of reinforcement schedules.
  - C. Discuss concept of Albert Bandura's observational learning and discuss application of observational learning.
- Q.4 Attempt any two questions 20
- A. Explain Atkinson and Shiffrin memory model in detail.
  - B. Compare Short term memory and Long-term memory in terms of encoding storage, retrieval and various ways to improve memory.
  - C. Compare between Implicit memory and Explicit memory in detail.
- Q.5 Write short notes on any two of the following 20
- A. Types of variables and measures of central tendency.
  - B. Research on left and right brain people.
  - C. Research on cognitive influencing on conditioning.
  - D. Iconic & Echoic memory.

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का, ते तपासा.

- सूचना: १. सर्व ५ प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. प्र. १ ते प्र. ४ मधील तीन प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 ३. प्र. ५ मधील चार प्रश्नांपैकी कोणतेही सोडवा.
 ४. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
 ५. आवश्यकता असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

- प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. समकालीन मानसशास्त्राचे वर्णन करा आणि मानसशास्त्रातील निसर्ग विरुद्ध संगोपन यांच्या भूमिकेविषयी चर्चा करा.
 ब. मानसशास्त्राचे सामर्थ्य, कमकुवतपणा समजावून सांगा आणि धारणा पातळी आणि गुण सुधारण्याच्या तंत्रांवर तपशीलवार चर्चा करा.
 क. मानसशास्त्रीय विज्ञानाचे महत्वाचे घटक म्हणून पश्चदृष्टी पूर्वाग्रह, गंभीर विचारसरणी आणि वैज्ञानिक वृत्ती यांचे तपशीलवार वर्णन करा
- प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. चेतापेशीची आकृती काढून विविध भागांचे विश्लेषण करा आणि चेता संप्रेषण आणि त्याच्या परिणामांचे विस्तृत वर्णन करा.
 ब. अधश्चेताक्षेपकाच्या कार्याबद्दल चर्चा करा आणि प्रमस्तीक बाह्याकावर एक टीप लिहा.
 क. मेंदूचा अभ्यास करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या विविध साधनांचे वर्णन करा.
- प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. बीएफ स्किनरच्या प्रयोगाचा वापर करून कारक अभिसंधानाची चर्चा करा.
 ब. प्रबलीकरण वेळापत्रकांच्या प्रकारांसह प्राथमिक आणि दुय्यम प्रबालाकाची भूमिका यावर चर्चा करा.
 क. अल्बर्ट बांडुरा यांच्या निरीक्षणात्मक अध्ययनाच्या संकल्पनेची चर्चा करा आणि निरीक्षणात्मक अध्ययनाच्या उपयोजनावर चर्चा करा.
- प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ. ऍटकिन्सन आणि शिफ्रीन स्मृती प्रारूपाचे तपशीलवार वर्णन करा.
 ब. संकेतन साठवणूक, पुनर्प्राप्ती आणि स्मृती सुधारण्याच्या विविध मार्गांच्या बाबतीत अल्पकालीन स्मृती आणि दीर्घकालीन स्मृती यांची तुलना करा.
 क. अव्यक्त स्मृती आणि व्यक्त स्मृती यांच्यात तपशीलवार तुलना करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर लघु टिपा लिहा. २०
- अ. चलांचे प्रकार आणि केंद्रीय प्रवृत्तीचे उपाय.
 ब. डावा मेंदू आणि उजवा मेंदू वापरणाऱ्या व्यक्तींवरील संशोधन.
 क. अभिसंधानावरील बोधनात्मक प्रभाव यावरचे संशोधन.
 ड. प्रतीकात्मक आणि प्रतीध्वनित्मक स्मृती